

Izšla vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredniški in upravniki prostor:
2657 S. Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4004

LETO—YEAR XXVIII Cena lista je \$6.00 Entered as second-class matter January 18, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 7. NOVEMBRA (NOV. 7), 1935. Subscriptions \$6.00 Yearly. STEV.—NUMBER 218

Ameriški eksporterji ignorirajo Rooseveltovo proklamacijo

Izvoz olja v Italijo se je povečal šeststo odstotkov v dveh mesecih. Mussolini se bo lahko izognil bojkotni akciji. Nova mirovna pogajanja med Anglijo in Italijo. Deževni nalivi ustavili prodiranje Mussolinijeve armade v Abesiniji. Pomanjkanje bojnega materiala ovira italijansko militaristično kampanjo

Washington, D. C., 6. nov. — Ameriški pristanišč odhajajo tovorni parniki, naloženi z oljem in bombažem, v Italijo, čeprav je predsednik Roosevelt objavil eksporterje, naj ne pošiljajo tega materiala vojskujočim državam. To ograža bojkotno akcijo, katero namevna izjaviti Liga narodov proti Italiji, da ustavi afriško vojno.

Volilna kampanja britskih socialistov

Pozvali so vlado, naj dokaže trditve o prosperiteti

London, 6. nov. — Socialistična opozicija v sedanji volilni kampanji poziva vlado, naj dokaže, ali je v resnici kaj storila za vrnite prosperitete. Vladni kandidati apelirajo na volilce, naj jih ponovno izvolijo, ker se konservativci trudijo za stabiliziranje evropskega miru preko Lige narodov.

Izmed 1350 kandidatov za 615 sedežev v parlamentu jih je 599 vladnih. Opozicija je postavila 725 kandidatov in med temi je 551 socialistov. Število neodvisnih kandidatov je 26. V 394 volilnih distriktih sta v boju samo dve stranki, v 147 pa tri. Med kandidati je tudi 66 žensk.

Oliver Baldwin, sin sedanjega premierja, ki ima poseben drugačne politične nazore nego oče, je socialistični kandidat. Dva druga sinova bivših premierjev — Gwilyn Lloyd George in Malcolm MacDonald — sta tudi kandidata. Slednji je kandidat stranke narodnih laboritov.

Liberalna stranka, katere voditelj je bivši premier Lloyd George, je postavila veliko število kandidatov, dasi je malo upanja, da bodo izvoljeni.

Abesinija znižala cene potrebščinam

Tucat jajec dva centa, funt mesa tri cente

Addis Ababa, 6. nov. — Tisti, ki se pritožujejo nad visokimi cenami, ki jih morajo plačevati za živila, bi morali priti v Abesinijo. Dasi je Abesinija zapletena v vojno z Italijo, nimajo življenjske potrebščin nikjer drugje tako nizke cene kakor v tej deželi.

V smislu vladne odredbe, ki je bila včeraj izdana, je bila cena za tucat jajec znižana na dva centa, meso pa se prodaja po tri cente funt. Bravina je dva centa funt in krava se lahko kupi za šest dolarjev. Sorazmerno so bile znižane cene drugih potrebščin.

Nemška nuna obsojena na 10 let ječe

Berlin, 6. nov. — Nacijsko sodišče je včeraj obsodilo nuno Anno Schroera, samostansko prednico v Muehlhausenu, na deset let zopora. To je najstrožja kazen, kar jih je do danes utrpel kateri menih ali nuna v Nemčiji zaradi kršenja deviznih (denarnih) zakonov. Nuna, ki je stara 59 let, mora poleg tega plačati \$100,000 in samostan mora povrniti državi \$310,000, kolikor je bilo poslanega v nemških markah v inozemstvo. V Oldenburgu je bil dominikanski duhoven Siemer obsojen na 15 mesecev zopora in v plačilo \$21,000. Neki drugi duhoven je dobil dve leti zopora in plačati mora \$28,000.

Preizkušnja socialne zakonodaje

Kanadsko vrhovno sodišče bo v kratkem podalo odlok

Domače vesti

Nagla smrt v Penni
Imperial, Pa. — Tu je naglo umrl Anton Božič, star 51 let in doma iz Prapetna pri Sentviški gori. V tem kraju je bival 26 let. Zapušča ločeno ženo Alojzijo Vidmar, ki se nahaja nekje v Illinoisu, in sina ter hčer. Zadnje čase ni bil pri nobenem podpornem društvu.

Dve operaciji
Blaine, O. — Težki operaciji na vratu za goščo se je morala podvreči Mary Lapornik, članica društva 333 SNPJ. Nahaja se v bolnišnici v Martins Ferryju, soba št. 18. Članom se priporoča, da jo obiščejo. Operirana je bila tudi Mary Matos, ki se nahaja v isti bolnišnici.

V stari kraj na obisk
Carlinville, Ill. — Anton Gričnik odpotuje prihodnjo nedeljo, 10. novembra, iz New Yorka v Jugoslavijo, kjer se bo mudil na obisku kake štiri mesece.

Prihod iz starega kraja
Cleveland, — Marija Kraševc je prišla zadnje dni iz Topolca pri Ilirski Bistrici na Primorskem k svojemu možu Johnu Kraševcu v Clevelandu.

Agitacija za podzavljenje železnic

Železniške bratovščine otvorile kampanjo

Washington, D. C. — Zveza eksekutivnih uradnikov železniških bratovščin je odprla nov urad v kapitolu, ki bo vodil propagando za vladno lastništvo železnic. Za načelnika tega urada je bil imenovan Arthur Keep, urednik glasila bratovščine telegrafistov.

Keep je rekel, da kampanja ne bo kričeča. Apelirali bodo na razum ameriškega ljudstva, ne na čustva, da ga uverijo o potrebi vladnega lastništva železnic.

"Zadnja leta so bile železnice igrača male grupe ameriških bankirjev," je rekel Keep. "S svojimi manipulacijami železniških sistemov so grmadi velike profite na račun delavcev in interesov, katerim bi morala služiti železniška transportacija. Amerika mora dobiti transportni sistem, da bo služil ljudstvu, to pa je mogoče le, če se strga železnice izpod kontrole bankirjev."

Po mnenju voditeljev železniških bratovščin bo vladno lastništvo in obratovanje železnic odpravilo zlorabe. Federalno financiranje bo znižalo stroške, ker ne bo treba plačevati visokih obrestí bankirjem. Bratovščine bodo vodile tudi kampanjo, da pridejo tudi drugi sistemi transportacije pod vladno kontrolo.

Ameriška delavska federacija je že na svoji konvenciji v Denverju, Colo., sprejela resolucijo, da vlada lastuje in obratuje železnice. Na zadnji konvenciji v Atlantic Cityju je predsednik Green ponovno odobril to stališče.

Voditelji železničarjev pravijo, da so že dobili zagotovilo, da bodo farmarske organizacije in neodvisne biznisne grupe podprle kampanjo, da vlada prevzame in obratuje železnice.

SOCIALISTI V CONNECTICUTU PONOVO ZMAGALI

Zupan in 16 aldermanov izvoljenih v Bridgeportu

NEW DEAL PORAZEN V NEW YORKU

Bridgeport, Conn., 6. nov. — Socialistični župan Jasper McLevy je bil pri včerajšnjih volitvah ponovno izvoljen z vsemi svojimi mestnimi uradniki vred. Obenem je bilo izvoljenih 16 socialističnih aldermanov. Socialistična večina je bila včeraj dvakrat večja kakor pred dvema letoma, ko so prvič okupirali mesto; pred dvema letoma so socialisti imeli 6700 glasov večine, to pot pa 13,904.

(O socialističnih glasovih in eventualnih zmagah v drugih krajih pri včerajšnjih lokalnih volitvah še ni poročil.)

New York. — Torkove volitve poslancev za državno zbornico v New Yorku so izpadle s porazom za demokrate v podeželskih distriktih. Posledica je, da so demokrate izgubili kontrolo nad državno zbornico. V novi zbornici bodo republikanci imeli 82 poslancev in demokrate 68. Mesto New York je dalo demokratom običajno večino. Pri občinskih volitvah v mnogih mestih so se republikanci vrnilo na krmilo.

Vodilni rezultati v drugih državah in mestih:

Philadelphia, Pa. — Mesto Philadelphia je obdržalo svojo staro republikansko upravo.

New Jersey. — Republikanci se bahajo, da so dobili kontrolo nad državno zbornico. V Jersey Cityju so zmagali demokrate.

Ohio. — V Clevelandu je bil izvoljen republikanski kandidat Harold H. Burton za župana. V Columbusu in 23 drugih mestih izmed 42, kjer so bile volitve, so zmagali republikanci.

Kentucky. — Volilni izid za gubernerja in ostale uradnike kakor tudi referendum za preklic državne prohibicije še ni znan, kajti glasove bodo prešteli šele v sredo. Dve osebi sta bili ubiti v volilnih izredih.

V Virginiji in Missisippiju so zmagali demokrate.

Detroit. — Republikanski župan Frank Couzens je bil ponovno izvoljen.

Luna se bo razdrobila, napoveduje Jeans

London, 6. nov. — Sir James Jeans, znan angleški učenjak, je rekel sinoči v predavanju, da se luna vedno bolj približuje zemlji in kadar doseže "nevarno cono", se bo razpočila na dvoje, nato pa na štiri kose in končno bo luna razdrobljena v neštevilne drobce. Ti drobci se strnejo v obroč okoli zemlje in tedaj bo temlja imela stalno mesečino. Jeans ni povedal, kdaj se bo to zgodilo.

Mehika zavrnila katoliško hierarhijo

Apel za modifikacijo zakonov odklonjen

AMERIKA BO MORDA PODPRLA LIGO NARODOV

Militaristi zahtevajo nove apropriacije

CUDNA NEVTRALNOST

Washington, D. C. — Vladne avtoritete so še vedno uverjene, da se iz sedanje italijansko-abesinskega konflikta ne bo razvila nova svetovna vojna. Garancijo vidijo v izjavi angleškega premierja Baldwinja, v kateri je poudaril, da bo Velika Britanija sodelovala v protitalijanskih akcijah le v okviru Lige narodov. To pomeni, da bo pritisk na Italijo omejen na ekonomske sankcije. Francija nasprotuje militarističnim sankcijam in vsled tega ne bo mogla Liga narodov v smislu ženevskega konvencija podzveti te drastične akcije proti Italiji.

Washingtonski dipomatje menijo, da bo v kratkem prišlo do poravnave italijansko-abesinskega konflikta. Abesinija bo izgubila svojo neodvisnost, Italija bo dobila velik kos dežele, Velika Britanija pa kontrolo nad pokrajinami, kjer je izvir reke Nil.

Predsednik Roosevelt je ponovno poudaril nevtralnost Amerike v sedanjem konfliktu, ko se je izrekel za omejitve izvoza blaga v Italijo in Abesinijo. Ker trgovina med slednjim in Ameriko sploh ne pride v poštev, bo udarjena le Italija. To pomeni, da Amerika sploh ni nevtralna, temveč se je postavila na stran Velike Britanije in Lige narodov, v kolikor se to nanaša na izvajanje ekonomskih sankcij proti Italiji.

Uprave železnic dobile ultimatum

Nanaša se na dobavljanje premoga

Washington, D. C. — Vladna komisija za kontrolo industrije mehkega premoga je odredila, da morajo vse železnice, ki prevažajo pošto, kupovati premog pri premogovnih družbah, katere izpolnjuje določbe Guffeyjevega zakona glede vladne regulacije premogovne industrije.

Ta odredba vključuje tudi vse federalne departamente, firme in posameznike, od katerih vlada kupuje material, kakor tudi parobrodne družbe, ki imajo kontrakt glede prevažanja pošte.

Komisija, ki je bila organizirana na temelju Guffeyjevega zakona, je namignila, da bo odredbo izvajala v vseh slučajih dobavljanja premoga in tudi v primerih izdaje sodniških inženjerskih in prilog premogovnim operatorjem, ki bi skušali ovirati enforsiranje zakona.

Dve prošnji za izdajo injunkcije proti enforsiranju določb Guffeyjevega zakona sta bili že predloženi — ena federalnemu sodišču v Louisvilleju, Ky., druga pa vrhovnemu sodišču federalnega distrikta. Član slednjega tribunala sodnik Jesse C. Adkins je odklonil peticijo Carter Coal Co., ki ima svoje premogovnike v West Virginiji, in je vprašala sodišče, naj ustavi davčne terjatve v smislu določb omenjenega zakona.

Guffeyjev zakon določa 15-odstotno obdavčenje produkcije premoga, toda kompanije, ki izpolnjujejo provizije tega zakona, bodo dobile devetdeset odstotkov tega davka vrnjene. Davčna določba je stopila v veljavo 1. novembra.

Po odloku sodnika Adkinsa je Carter Coal Co. predložila zahtevo federalnemu vrhovnemu sodišču, ki bo v kratkem podalo svojo razsodbo.

Fašist in štiri komunisti ubiti v Braziliji

Rio de Janeiro, Brazilija, 6. nov. — V državi Espirito Santo so bili včeraj krvavi izgredi med fašisti in komunisti. En fašist in štiri komunisti so bili ubiti in večje število je bilo ranjenih.

Razvaline tovarne Glidden Co. v Chicagu po eksploziji, ki je zahtevala več človeških življenj.

Vesti iz Jugoslavije

GRIZA V KRŠKI DOLINI

Zužemberk, sredi oktobra. Opravki so me pripeljali v prvo Krško dolino. Kdor hoče priti v Zužemberk, mora izstopiti v Stični. Ta je sicer odmaknjena od železniške proge in glavne ceste na nasprotno stran, kraj ob progi pa se imenuje I-trančna gorica, kjer pričakuje potnike pri jutranjem ljubljanskem vlakom skromen avtobus, ki vozi proti Zužemberku.

Smuknili smo s samodrečnim gostiln ob progi in Sokolova doma. nove lične stavbe, kjer cesta zavije v ostrem ovinku in preprečka skozi visoko nabeno skladovnico tramovja železniško progo. Res zelo neprijeten prevoz preko proge! Pred vsakim tednom je tamkaj preganjal lokomotiva uglednega dolinskega veleposestnika. — ki je pustil 18 gruntov. Zaradi teh skladov tramovja ni opazil prihajajočega vlaka ter je privozil s svojim vozom prav v lokomotivno.

Brzo svignemo mimo Muljave, kjer se je rodil opevalec dolenskih gradov, cerkva in prigodni Jurčič. Oviniki sem, oviniki in kmalu ugledamo na desni prijazno vasico, ki se je uhotela k izvirku reke Krke. Vas se imenuje Videm, poznajo jo po je pod imenom Krka. Nato doli nas vodilo po zanimivi pokrajini vstric Krke. Pisan, zanimiv svet in je škoda, da ga naši Ahasverji premalo posečajo.

Pa pustimo krajevne zanimivosti mične doline. Danes gre beseda bolezi, ki se je naselila v Krki. Med potjo smo srečali množico na kolesu, oblečenega v top salonsko suktnjo.

"Glejte no, tam le se pa pelje ljubelski fajmošter Zupanc, se je oglašil eden izmed sopotnikov, temu pa ne dam dopovedi, bi me okužil z bacili griže. Kaj jih je njegova fara vsa polna, in je tam skoraj vse bolno na grižo."

V strahu je povprašala neka gospodična: Potem pa je celo nemožno, da se nalezemo boleznit v avtobusu, pa jo je takoj poklical sofer: "Kako neki, saj se vzamemo nobenega z one strani in voz. Imajo krajevno zaščito, in ne smejo z doma." Ko zatopimo, se takoj nalezemo... priki ki strahotno divja po teh krajih.

Res, obupno je po teh prijetnih domovih. Doslej je bila najhujši prizadeta župnija Šmihel, kjer se je raznesla bolezen v zadnjem septembra. Le tri dni so bili sili, pa so jo morali po odročni oblasti zopet zapreti. In od tistih dni je v Šmihelu hudo.

Sedaj je že ugotovljeno, kako je nastala bolezen. Zanesel jo je neki fantiček iz precej oddaljenega kraja na Dolenskem. Za priložnost mu zbolela namreč oči in mati. Da bi fantička obvarovala pred obolenjem, sta ga poradi stari materi v Valično dolino, fantiček je prinesel kal bolezni z seboj. Zato ga je kar hitro zagrabila bolezen v nočnem domu in v treh dneh je bilo bolnih, na kaki bolezni je otroče umrlo. Revček se jim je seveda smilil in po stari lepi navadi so ga celo k mrlju vasovat in so ga s njim prebili vso noč. Ob tistega časa se je bolezen raznesla, kakor bi jo razpihal. Fantički so se je nalezli med sedenjem na pavi mladina pri igri in tako je val nesreče zahteval v kratkem na stotine obolenj.

Ljudje splošno boleznit niso smatrali za nevarno, ko pa je začel bolezen, se ponovno, so smatrali boleznit so vozili sprva v novomeško bolnišnico kar na kratki poti proti Novemu mestu. Zaradi brezotno napredovanje boleznit so odločili tudi tistim, ki so bili bolni splošno, da je potrebno izvršiti vse obrambne ukrepe. Vse bolne so z nasveti zdravnikov poslali v Šmihelsko učiteljsko bolnišnico, kjer je postal na raznih zdravniških dr.

so odpustili tudi nekaj rudarjev. Splošna redukcija vseh tujih rudarjev se je pričela letos. Med zadnjimi odslovljenici in izgnanci je bil tudi Andrej Širok s svojo družino. Pri podjetju Mines de Lens je služboval 12 let in 5 mesecev. Trdno je upal, da ga bo podjetje obdržalo v službi vsaj še 6 mesecev, da bi dobil nekaj pokojnine. V Franciji dobio namreč vsi rudarji po 55. letu starosti pokojnino. Siromakovo upanje pa se je izjalovilo. Mož je od dela ves izčrpan in bolan. Zdravi se v ljubljanski bolnišnici. Njegova družina je dobila skromno stanovanje, za življenje revnih povratnikov pa bodo morale skrbeti razne socialne ustanove.

Rudarske organizacije odklanjajo odgovornost! — Zastopniki vseh rudarskih organizacij so na skupni seji v Trbovljah sprejeli resolucijo, ki ugotavlja, da vlada ni spremenila sklepa o promogovnih dobavah za železnice in da je zaposlitev naših rudarjev na jugu nemogoča. Ker bo zaradi tega med rudarskim proletariatom pomanjkanje še naraslo in se bo brezposelnost povečala, opozarjajo zastopniki organizacij, da ne prevzamejo odgovornosti za dejanja, ki jih lahko rodi obup rudarskega delavstva, ki je obsojeno na stradanje in hiranje. Poudarjamo, da je na tej seji sam zastopnik kršačev strokovne organizacije izjavil, da sedanja vlada ni ugodila rudarskim zahtevam in da glede dobnavista izvajala nobenih konsekvenc zaradi tega. Seveda ta poštena, odkrita izjava zastopnika kršačev strokovne organizacije ni bila objavljena v nobenem listu!!

Relif znižan 20% v državi Illinoisu

Relifnega dela še ni, denarja pa tudi ne

Chicago. — Illinoiska relifna komisija je naznanila te dni, da bodo relifne dajatve v prvi polovici novembra znižane dvajset odstotkov, ker ni dovolj denarja. Federalna uprava je dala za prvo polovico novembra le tri milijone dolarjev, država Illinoiske pa iz kupčijskega davka komaj spravila skupaj milijon. Manjka še milijon dolarjev. Danes je na relifni listi v Illinoisu 292.297 družin brezposelnih delavcev in od teh je 157.000 družin v čikaškem okraju Cook.

Relifne dajatve torej odpadajo hitreje kakor pa prihaja obljubljeno relifno delo. Illinoiska WPA neprenehoma izjavlja, da bo do 15. novembra 100.000 brezposelnih delavcev uposlenih pri relifnih delih, toda uposlevanje gre jako počasi.

Katoliška katedrala v Marquettu zgorela

Marquette, Mich. — Katoliška cerkev sv. Petra v tem mestu je zgorela v nedeljo in škoda se ceni na \$350.000. Ogenj je nastal v premogarnici. Cerkev je bila sezidana leta 1881, potem, ko je tudi prvotno cerkev uničil požar.

Vesti iz Primorja

DRAGINJA NA GORIŠKEM, TRŽAŠKEM IN V ISTRI

Poročali smo že, da je režim postavil vse cene najnujnejšim življenjskim potrebščinam pod strogo kontrolo pokrajinskih organov fašistične stranke, ki so dolžni med drugim, mesec za mesecem objaviti posebne cenike, po katerih mora vsak trgovec na drobno prodajati svoje blago, če noče, da mu bodo za nekaj dni zaprli lokal ali ga še huje kaznovali. Prvotno je imelo uradno določevanje cen namen zagotoviti delavskim in uradnim slojem neki življenjski minimum. Kontrola nad cenami življenjskih potrebščin je bila uvedena o priliki znižanja plač državnim nameščencem, spričo katerega so padli tudi prejemki ostalega uradništva in delavstva. Takrat je bilo proglašeno znano gealo 4:1, ki naj bi bilo pomenilo, da se morajo glede na razmerje med tedanjem in predvojno vrednostjo lire v tem razmerju ustaliti tudi dohodki delavstva in nameščentstva ter cene najpotrebnejših živil.

V poslednjem času pa se je moralo te razmerje tudi v teoriji opustiti spričo zapletljive vzhodni Afriki. Cene blaga v podrobni razprodaji so morale spričo vedno višjih cen na debelo poskočiti, ker bi se drugače onemogočilo vsako trgovsko poslovanje saj so se trgovci na drobno zaradi nastalih razmer v veliki večini že docela proletarizirali.

V ilustracijo nastalega položaja objavljamo dva uradna cenika življenjskih potrebščin, ki ju je objavil intersindikalni odbor za goriško pokrajino 18. julija in 15. oktobra t. l. V naslednjem seznamu so cene, ki so stopile v veljavo 18. julija, navedene v oklepajih: Polenovka, ki je dnevno na jedilnem listu najširših slojev, 4.80 lir za kg (3.40), surovo maslo 9.80 (8.80), brazilska kava najslabše vrste 28.50 (28), fižol, koks 2.10 (0.90), pšenična moka št. 0 1.60 (1.60), št. 1 1.55 (1.50), koruzna moka 1.10 (0.90), sir 6 odnosno 8.50 (5.60), 7.20, slanina, visoka 7.20 (6.50), nizka 6.50 (6), mleko 0.80 (0.60), r a f i n i r a n o olje 6.60 (6.20), oljivo olje 6 (5.60), testenine najslabše vrste 1.95 (1.90), riž najslabše vrste 1.45 (1.40), sladkor 6.05 odnosno 6.20 (6.05, 6.20), domača mast 7.10 (5.90) lir za kg, ogelje, ki se splošno rabi kot kurivo, po 35 lir za sto kg. Cene kruha in mesa se v splošnem niso spremenile.

Te dni je bil objavljen tudi cenik nekaterih vrst blaga v trgovini na debelo. Tako se prodaja pšenična moka št. 0 po 152 lir za 100 kg, št. 1 po 147, št. 2 po 142, koruzna moka po 100 lir.

V približno enakih meri so narasle cene tudi v tržaški, pulski in reški pokrajini.

DROBNE PRIMORSKE NOVICE

Pred goriškim sodiščem se je te dni vršil proces proti političnemu tajniku komenske fašistične organizacije, 31 letnemu lekarnarju dr. Gastonu Obizziju. Bil je obtožen, da je protizako-

nito izvrševal zdravniški poklic in obiskal ter zdravil več bolnikov v raznih krajih komenske občine. Sodišču so ga prijavili karabinjerji na ovadbo komenskega pretorja dr. Spiznuoca. Med razpravo je bilo zaslišanih več prič, kot glavna razbremenilna priča pa poveljnik goriške legije fašistične milice Bidoli, ki je izjavil, da je ugotovil, da hude obtožbe proti Obizziju ne držijo, pa da zaradi tega napram njemu kot fašističnemu oficirju in političnemu tajniku tudi ni izdal nikakih disciplinarnih odredb. Obizzi je bil oproščen z ugotovitvijo, da prestopka ni izvršil.

Zaradi bega čez mejo. Karabinjerji so prijavili goriškemu sodišču 23letnega Josipa Velikonjo iz Gorice, ker je brez potnega lista odšel čez mejo.

V Gorici je bila izdana v okviru akcije proti draginji odredba, da morajo imeti trgovci na drobno v svojih prodajalnah na prodaj vse blago, ki ga navaja uradni cenik. Če jim v prodajalnici zmanjka blaga slabše vrste, morajo kupcu prodati boljše blago po ceni, ki velja za slabše blago.

Tudi na Reki so fašistični prvaki v smislu navodil iz Rima napovedali borbo proti navijalskem cen. V pondeljek se je sestel direktorij pokrajinske zveze ki je razpravljal o cenah življenjskih potrebščin. Ugotovil je, da je v javnih in trgovskih skladiščih dovolj živeža in drugega potrebnega blaga. Zaradi tega je sklenil preprečiti vsak poskus, da bi se živila iz spekulacijskih razlogov podražila.

Promet v tržaški luki. — Meseca septembra je znašal po podatkih pokrajinskega gospodarsko-korporacijskega sveta tovarni pomorski promet v tržaški luki 178,769 ton blaga, septembra l. 1934 pa 219,879 ton. Izvoz iz luke je bil napram lanskemu septembru skoraj za 16,000 ton večji, zato pa je padel uvoz za celih 57,000 ton. V prvih 9 mesecih tega leta pa je znašal tovarni promet po morju 1,777,830 ton blaga in je še zmerom presegal lanskega za dobrih 5000 ton. Očividno pa se bo do konca t. l. še toliko zmanjšal, da bo precej zaostal za lanskim.

Novi poslovni urniki so bili določeni za vse vrste trgovine in prodajalne v Istri. Trgovine bodo odsele odprte povprečno 8 do 15 ur na dan. Urnik določa za vse leto tudi časovne omejitve obratov ob nedeljah in praznikih.

Za socialno akcijo v Istri je vodja fašistične stranke dovolil izreden prispevek v znesku 50,000 lir. "Corriere Istriano", ki velja za istrsko glasilo stranke, je pospremil to vest a propagandnim člankom.

Kontrola tudi nad cenami v trgovini na debelo

Goriška trgovska zveza je priredila pred dnevi konferenco, na kateri so podrobno razpravljali o položaju, ki je nastal spričo vedno bolj naraščajočih cen v trgovini na debelo. Kakor znano, morajo trgovci na drobno prodajati blago po uradnem ceniku. Tako se prodaja n. pr. pšenična moka na drobno po 1.60, na debelo po 1.52 lir. Prodajalcu ostane za režijo, davke, socialne dajatve in dobiček celih 0.08 lir. Enako je razmerje med cenami na debelo in drobno tudi za celo vrsto drugega blaga. Razumljivo je, da so zaradi tega posamezni udeleženci energično protestirali proti sistemu, spričo katerega se tudi že trgovski stan vedno bolj proletarizira. Predsednik zveze je v svojem govoru pouda-

Skupina ameriških in japonskih vojaških častnikov na sestanku na Mitchell Fieldu, N. Y.

Green za nevtralizacijo Amerike

Delavstvo nasprotuje vmešavanju v evropski konflikt

Washington, D. C. — (FP) — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je v svojem govoru po radiu poudaril, da ameriško delavstvo sovraži vojno in da bo storilo vse v poskusu, da se Združene države ne zapletejo v evropski konflikt. Dejal je, da mora delavstvo doprinesati največje žrtve v vojni in po vojni.

"Destruktivne posledice vojne obetui najbolj delavstvo," je dejal Green. "Prispevati mora največji del človeške sile na bojiščih in pozneje skoro vse stroške.

"Delavstvo ve, da bodo davki za kritje stroškov vojne naloženi na njegova pleča. Prihodnja vojna ne bo prinesla samo destrukcije človeških življenj, temveč tudi ogromne dolgove, katere bodo morale plačevati bodoče generacije delavcev a svojim delom in znojem."

Green je izrazil tudi bojazen, da bodo vojni sledile krvave revolucije, ki bodo strmoglavile sedanjo družabno uredbo. Z ozirom na italijansko-abisinsko vojno je izrekel upanje, da bo omejena na ti dve državi. Amerika pa bo s svojim vplivom skušala doseči poravnavo.

"Ameriško delavstvo bo vodilo odločno opozicijo in pobljalo vse poskuse, katerih cilj je ameriška intervencija v evropskih konfliktih," je rekel Green. "Ameriška delavska federacija in druge delavske organizacije bodo vztrajale, da se Amerika drži Briand-Kelloggovega mirovnega pakta, ki določa mirno poravnavo mednarodnih konfliktov."

Porast števil kompanijskih unij

Washington, D. C. — Večina kompanijskih unij je bila ustanovljena po uveljavljenju zakona o obnove. To izjavo je podal dr. Isador Lubin, direktor federalnega biroja za delavsko statistiko. Lubin je dejal, da je to najsmrejši dokaz o zanemarjanju dolžnosti bivše administracije NRA, ki je mirno gledala, ko so delodajalci nemoteno kršili točko 7A zakona o obnove.

Požigalec obsojen na 199 let zapore

Chicago. — Joseph Vitale, ki je v terek priznal krivdo požiga hiše v W. Taylor ulici, v kateri je 29. septembra zgorelo deset oseb, je bil obsojen na 199 let zapore. Vitale je najel drugega Italijana po imenu Jos. Di Chiarja, kateremu je plačal \$100, da je zažgal omenjeno hišo z namenom, da bo on dobil zavarovalniho v vsoti \$3000. Deset žrtev tega požara so bili sami Italijani.

Sprememba vlade v Čehoslovakiji

Praga, 6. nov. — Jan Malypetr, čehoslovakiški ministrski predsednik, je večerj podal ostavko. Predsednik Masaryk je ostavko sprejel in dr. Milan Hoška, sedanji agrarni minister, je bil povabljen, naj sestavi novo vlado.

ril, da bo treba zahtevati strogo kontrolo tudi nad industrijo in trgovci na debelo.

Rusija povečala produkcijo poljedelskih strojev

Moskva. — Uradne številke, ki so bile pravkar objavljene, kažejo, da bo produkcija poljedelskih strojev v tem letu poskočila 75 odstotkov v primeri s preteklim letom. Znamenja so, da bo sovjetska vlada dosegla kvoto v produkciji poljedelskih strojev v štirih namesto petih letih, kakor je določal program druge petletke.

Prebivalci zapuščajo Heleno v Montani

Helena, Mont. — Rahli potresni sunki se še ponavljajo v tem delu Montane in prebivalci se v večjem številu selijo v druge kraje v strahu pred močnejšimi sunki.

Ali ste naročeni na dnevnik 'Prosveta'? Podpirajte svoj list!

Skupina mladih ameriških Italijanov pred vkrcanjem na parnik Rex, ki so se prijavili kot prostovoljci za vojaško službo v Afriki.

